

Stanisław Denkowski
305288

Teoria Współbieżności
Zadanie domowe 6
Projekt i implementacja współbieżnej metody Gaussa
Sprawozdanie

1. Definicja podstawowych niepodzielnych zadań obliczeniowych.

Zachowamy taką samą notację, jak na ćwiczeniach laboratoryjnych (M to macierz, indeksy dolne oznaczają konkretną wartość macierzy):

$A_{i,k}$ - znalezienie mnożnika dla wiersza i , do odejmowania go od k -tego wiersza

$$m_{k,i} = M_{k,i} / M_{i,i}$$

$B_{i,j,k}$ - pomnożenie j -tego elementu wiersza i przez mnożnik - do odejmowania od k -tego wiersza

$$n_{k,i} = M_{i,j} * m_{k,i}$$

$C_{i,j,k}$ - odjęcie j -tego elementu wiersza i od wiersza k ,

$$M_{k,i} = M_{k,i} - n_{k,i}$$

Powyższe podstawowe i niepodzielne zadania wystarczają by wykonać całe zadanie.

2. Ciąg zadań obliczeniowych wykonywanych przez algorytm sekwencyjny.

Mamy macierz M o rozmiarze $n \times n$, do której dodajemy kolumnę wyrazów wolnych, co w efekcie daje nam macierz $n \times (n+1)$.

Odejmujemy przeskalowany wiersz od odpowiedniego wiersza poniżej (dla każdego wiersza poniżej).

Czyli, dla każdego wiersza, patrzymy na każdy wiersz poniżej, wyznaczamy współczynnik i odejmujemy odpowiednio przeskalowany wiersz.

Słowo jest postaci:

$$for\ i \in \{1..n-1\},\ k \in \{i+1..n\}\ A_{i,k}\ (for\ j \in \{i..n+1\}\ B_{i,j,k}\ C_{i,j,k})$$

Z tą uwagą, że najpierw zwiększamy j, później k, a dopiero na koniec i.

3. Alfabet w sensie teorii śladów.

$$\Sigma = \{ \forall i \in \{1..n-1\}, k \in \{i+1..n\} A_{i,k} \} \cup \{ \forall i \in \{1..n-1\}, k \in \{i+1..n\}, j \in \{i..n+1\} B_{i,j,k}, C_{i,j,k} \}$$

4. Relacje zależności.

Zastanówmy się najpierw, od czego zależą operacje na i -tym wierszu i jakie operacje są od nich zależne.

Operacje, które miałem na myśli:

$$\forall k \in \{i+1..n\} A_{i,k}, \forall k \in \{i+1..n\}, l \in \{i..n+1\} B_{i,l,k} C_{i,l,k}$$

Aby wyznaczyć $A_{i,k}$ musimy skończyć wszystkie operacje odejmowania $C_{x,i,i}$ i $C_{x,i,k}$.

Aby policzyć $B_{i,l,k}$ musimy mieć obliczone $A_{i,k}$ oraz dodatkowo odpowiednie operacje $C_{x,l,i}$ muszą być skończone.

Operacje na tych samych elementach, też są od siebie zależne, by nie modyfikować tej wartości naraz.

Pamiętając o przechodniości, którą później uwzględnimy.

D_1 - w oczywisty sposób, aby móc przeskalować element, musimy mieć wyliczony współczynnik

D_2 - w oczywisty sposób, aby móc odjąć przeskalowany element, musimy go najpierw przeskalować

Następne zależności są mniej oczywiste:

D_3 - aby w dobry sposób wyznaczyć współczynnik, musimy już wykonać wszystkie poprzednie odejmowania (korzystamy z przechodniości)

D_4 - mimo, że przy odejmowaniu od elementu kolejność obliczeń nie ma znaczenia ($x-a-b=x-b-a$), to korzystamy z tych samych elementów i zapisujemy je w tym samym miejscu, co mogłoby generować problemy oraz pozwala nam to korzystać z przechodniości, co znacząco upraszcza pozostałe zależności

D_5 - aby móc odjąć odpowiednią wartość, przed przeskalowaniem jej, musimy mieć pewność, że jest po wykonaniu wszystkich poprzednich odejmowań od niej

$$\begin{aligned} D_1 &= \{(A_{i,k}, B_{i,j,k}) \mid A_{i,k}, B_{i,j,k} \in \Sigma\} \\ D_2 &= \{(B_{i,j,k}, C_{i,j,k}) \mid B_{i,j,k}, C_{i,j,k} \in \Sigma\} \\ D_3 &= \{(C_{i-1,i,i}, A_{i,k}), (C_{i-1,i,k}, A_{i,k}) \mid C_{i-1,i,i}, C_{i-1,i,k}, A_{i,k} \in \Sigma\} \\ D_4 &= \{(C_{i-1,x,y}, C_{i,x,y}) \mid C_{i-1,x,y}, C_{i,x,y} \in \Sigma\} \\ D_5 &= \{(C_{k-1,j,k}, B_{k,j,l}) \mid C_{k-1,j,k}, B_{k,j,l} \in \Sigma\} \\ D &= \text{sym}((D_1 \cup D_2 \cup D_3 \cup D_4 \cup D_5)^+) \cup I_\Sigma \\ I &= \Sigma^2 - D \end{aligned}$$

5. Algorytm eliminacji Gaussa

Chcemy wyzerować elementy macierzy pod przekątną. Zdefiniujmy operację, która wyzeruje nam konkretny element - jeden krok algorytmu, czyli odjęcie wiersza (dla $d_{i,k}$ odjęcie odpowiednio przeskalowanego i -tego wiersza od k -tego).

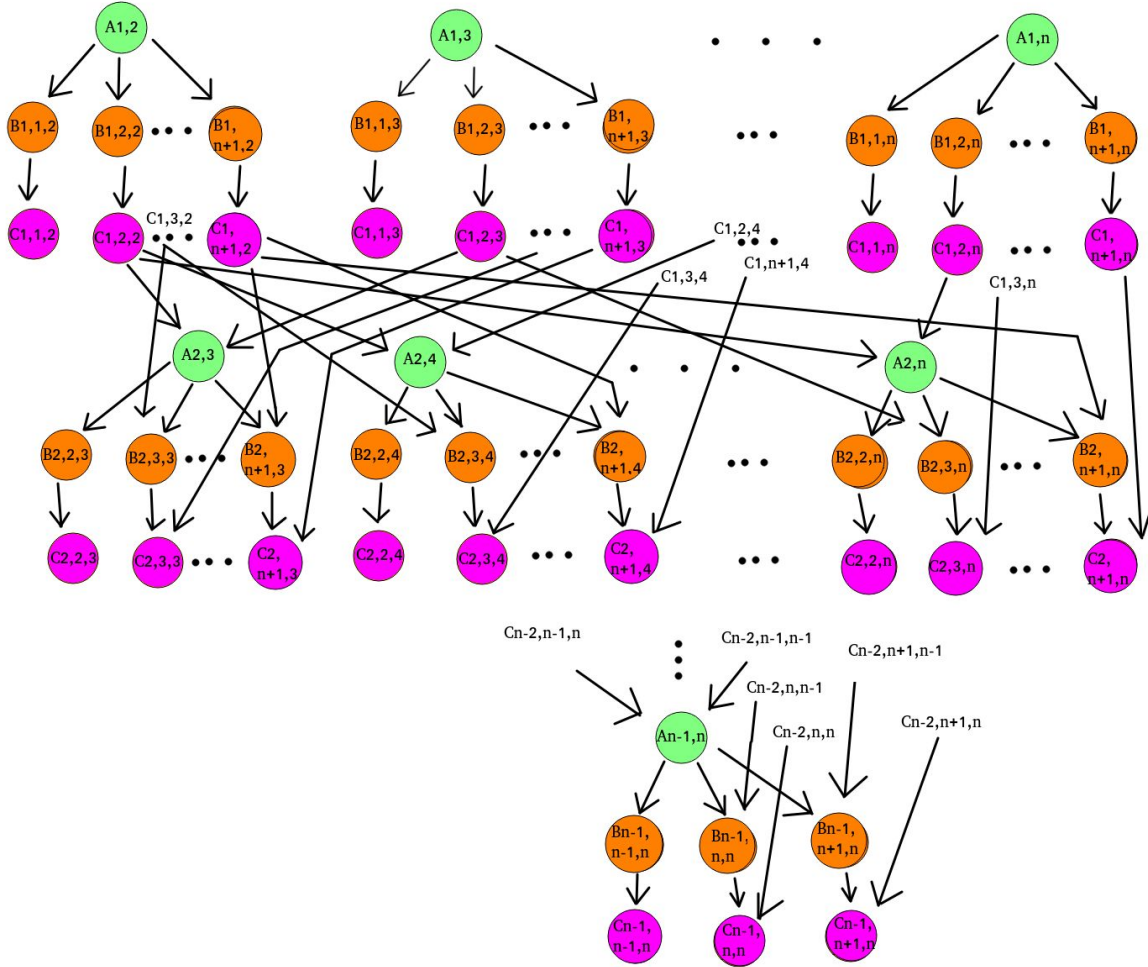
$$d_{i,k} = (A_{i,k}, B_{i,i,k}, C_{i,i,k}, B_{i,i+1,k}, C_{i,i+1,k}, \dots, B_{i,n+1,k}, C_{i,n+1,k})$$

Cały algorytm to kolejne wykonywanie analogicznych kroków dla kolejnych wierszy.

$$(D_{1,2}, D_{1,3}, D_{1,4}, \dots, D_{1,n}, D_{2,3}, D_{2,4}, \dots, D_{n-1,n})$$

6. Graf Diekerta

Od razu kolorystycznie podzielony na klasy Foaty, graf w wersji nieskończonej.

7. Klasy Foaty

Jak widać na grafie w punkcie poprzednim, mimo dużego skomplikowania, klasy Foaty są bardzo podobne do postaci iteracyjnej algorytmu. Najpierw musimy policzyć stosunek elementów, następnie przeskalować wiersz i na koniec odjąć odpowiednie wiersze. Różnica w stosunku do algorytmu iteracyjnego jest taka, że na każdym etapie algorytmu każdy wiersz traktujemy niezależnie (przy wyliczaniu stosunku), oraz każdy element w wierszu traktujemy niezależnie (przy skalowaniu i odejmowaniu).

Możemy nazwać klasy Foaty:

$$F_{A_k} = [\forall i \in \{k+1..n\} A_{k,i}]_{\equiv_l^+}$$

$$F_{B_k} = [\forall i \in \{k+1..n\} j \in \{k..n+1\} B_{k,j,i}]_{\equiv_l^+}$$

$$F_{C_k} = [\forall i \in \{k+1..n\} j \in \{k..n+1\} C_{k,j,i}]_{\equiv_l^+}$$

Ostateczny wynik:

$$FNF = [F_{A_1}][F_{B_1}][F_{C_1}]...[F_{A_{n-1}}][F_{B_{n-1}}][F_{C_{n-1}}]$$

8. Uruchomienie program

Algorytm zaimplementowałem w języku Java.

Będąc w głównym katalogu projektu należy wykonać następujące komendy:

```
$ > java -jar target/Gauss.jar nazwaPlikuWejscowego nazwaPlikuWyjscowego
```

Nazwa pliku włącznie z ewentualnym rozszerzeniem i ścieżką względną (np. ../in.in)

W przypadku, gdy program nie zadziała, należy najpierw wygenerować najpierw plik jar poprzez maven:

```
$> mvn install
```

```
$> mvn package
```